

Aneta KREJČÍŘOVÁ, *Týdeník Tvorba 1946-1948*. Bakalářská práce Historického ústavu Filozofické fakulty JU, České Budějovice 2014, 65 stran + 10 příloh.

Posudek oponentky:

Poválečná etapa týdeníku *Tvorba* vydávaného ÚV KSČ ve vydavatelství Svoboda měla logické mezníky v jeho obnovení roku 1945 a jeho zastavení v roce 1952. Autorka předkládané bakalářské práce si v rámci tohoto celku vytvořila mezníky vlastní. Počátkem je jí rok 1946, protože, jak obecně zmiňuje na stranách 7-8, se v tomto roce „stabilizovala situace nastolená po válce a zároveň vyvstávaly nové problémy, které souvisely s novým uspořádáním.“ Končí pak únorem 1948. Její volba víceméně rámuje ústřední problém jejího zájmu, tj. „boj“ o schválení nového divadelního zákona; v úvodu ostatně zmiňuje, že jde o problematiku, která prolíná celou prací. Jistě by nebylo na škodu věci, kdyby toto selektivní soustředění zohlednil podtitul práce. I ve specializovaně zúženém pohledu na úlohu komunistického týdeníku v klíčové fázi jeho existence však autorka řeší téma závažné i aktuální.

Chronologický přístup tvoří standardní osu práce, v prvních třech kapitolách má převážně kompilativní charakter. Samostatnost vzhledu začíná s analytickými kapitolami o vlastním objektu zájmu – o *Tvorbě*. Největší prostor autorka věnuje roku 1946 (její argumentace byla uvedena výše), ve svém výkladu odděluje část politickou a část kulturní. Sama ovšem dobře ví, že tato hranice v pojednávaném období je vratká, ne-li sporná. Překvapuje, že do zorného pole výrazněji nepojala červnový první sjezd českých spisovatelů, kde se poprvé velice přesně projevila diferenciací kulturní fronty. Jeho rétorika, resp. střet několika rétorik by nabídl zajímavější prostor k výkladu než víceméně monotónní *Rétorika 8. sjezdu KSČ*, jak zní název jedné z podkapitol. Analýzu rétoriky redaktorů komunistické *Tvorby* Krejčířová v závěru práce prezentuje jako svůj hlavní cíl, v úvodu však v souvislosti s ním uvažuje hlubší a komplexnější celek (popis, komentář, argumentace, oponentská interakce, témata). Koncepce i členění textu se naštěstí snaží přiblížit cíli prezentovanému v úvodu. Rok 1947 a začátek roku následujícího již přes exemplární ukázkou ideové konfrontace (Bareš vs. Peroutka) sledují cestu k divadelnímu zákonu.

Výše uvedená koncentrace autorku poněkud omezovala v přihlídnutí k širšímu kulturnímu kontextu (kupř. karikování názorového protivníka – viz přílohy – nebylo jen doménou

komunistických redaktorů, ale mělo úctyhodnou tradici) a v souvisejícím vidění souvislostí (přílišná obecnost charakteristik poválečného stavu). To se projevuje i v drobnostech, jako je detailní popis podoby svázaného ročníku periodika v knihovně či „pravopisná“ poznámka, že „předložka z se ve starším pravopisu příliš neužívala“ (užívala se, ovšem přesně podle dobových pravidel).

Grafická úprava práce i její stylistická úroveň odpovídají požadavkům, seznam literatury bylo možné doplnit mimo jiné o výklady úlohy periodika z komunistické pozice – byl by to zajímavý prostor pro komparaci. Zvolené přílohy jsou ozdobou práce, opomenuté čárky a několik neopravených hrubých chyb naopak pihou na kráse.

Přes uvedené výhrady lze konstatovat, že předkládaná bakalářská práce přinesla nové poznatky a autorka prokázala, že zásady historikova řemesla ovládá na velmi dobré úrovni. Doporučuji ji k obhajobě a hodnotím ji ještě stupněm **v ý b o r n ě**.

V Českých Budějovicích 26. května 2014

doc. Dagmar Blümlová, CSc.